

Raadsvergadering d.d. 31 januari 2019

Aan de raad,

Onderwerp

Actualisatie erfgoedbeleid Laarbeek

Beslispunten

Een krediet van € 40.000,- beschikbaar stellen ten behoeve van de actualisatie van het erfgoedbeleid. Dit krediet zal ten laste van de algemene reserve worden gebracht.

Samenvatting

Sinds januari 2018 wordt er opnieuw nadere invulling gegeven aan cultuurhistorie en monumenten. De voorbije vijf jaar was de interne prioriteit voor dit onderwerp was laag. Hierdoor is een actualisatie van het beleid noodzakelijk. In de programmabegroting 2019 is afgesproken om aan de slag te gaan met de actualisatie van het erfgoedbeleid.

Aanleiding

In 2012 werden de middelen voor cultuurhistorie en monumentenbeleid in het kader van bezuinigingen geschrapt. Dit werd in 2017 teruggedraaid in het licht van een toekomstbestendig Laarbeek. Sinds januari 2018 wordt weer nadere invulling gegeven aan Cultuurhistorie / Monumentenbeleid. Er is weer een aanspreekpunt voor vragen intern en extern en een gesprekspartners voor de belangenorganisaties zoals de heemkundekringen. Daarnaast is er expertise aanwezig om het erfgoed als volwaardige omgevingskwaliteit mee te nemen in de projecten en planvorming, zoals de herontwikkeling van de Waterboulevard.

Nu er ambtelijke ondersteuning is, is het ook het moment om aan de slag te gaan met het vormgeven van een integraal erfgoedplan. Het maken van een integraal erfgoedplan is een van de 12 speerpunten uit de structuurvisie 2010-2020, waaraan de raad zich heeft gecommitteerd. Door de bezuinigingen de voorbije jaren is hier echter nooit vorm aan gegeven. Door de actualisatie van het beleid op te pakken wordt er recht gedaan aan een beleidsvoornemen EN kan er voldaan worden aan de verplichtingen volgens de Erfgoedwet.

Beoogd effect en/of resultaat

De actualisatie leidt tot een betere bescherming van het erfgoed. Daarnaast is het beoogd effect om initiatiefnemers en bewoners handvatten aan te reiken om beter met erfgoed om te gaan en gebruik te maken van de kansen die erfgoed biedt. Ook is het de bedoeling om die wonen en werken in Laarbeek meer te betrekken bij het erfgoed, zodat er een gezamenlijk gevoel van verantwoordelijkheid en trots ontstaat.

Argumenten

Het huidige erfgoedbeleid is toe aan een actualisatie. Gedurende vijf jaar is er door bezuinigingen geen ambtelijke bezetting geweest voor cultuurhistorie en monumentenbeleid. De interne prioriteit voor dit onderwerp was laag. Er ligt met andere woorden achterstallig werk dat moet opgepakt worden in het kader van een beleidsactualisatie.

Aanpak actualisatie erfgoedbeleid

Bij de actualisatie staan worden drie speerpunten gehanteerd: bescherming, gebruik en communicatie. De uit te voeren werkzaamheden worden onder deze speerpunten toegelicht.

1. Beter bescherming van het erfgoed

- Het verplichte gemeentelijke toezicht op instandhouding van rijksmonumenten wordt opgepakt (conform overgangsrecht Erfgoedwet). De eerste stappen zijn het uitvoeren van een 0-meting van de rijksmonumenten en het opstellen van een handhavingsconcept.
- De Erfgoedkaart, die in 2013 is vastgesteld door de raad, wordt vertaald in de bestemmingsplannen met behulp van een paraplunota cultuurhistorie.
- De omgang met cultuurhistorisch waardevolle panden wordt verduidelijkt in de bestemmingsplannen. Door dit beter te op te nemen in bestemmingsplannen, wordt er op lange termijn geld en tijd bespaard.

2. Integraal gebruik van erfgoed:

- Er wordt een integraal erfgoedplan opgesteld, dit is één van de 12 speerpunten in de structuurvisie 2010-2020. De kern van het integraal erfgoedplan is mensen inspireren om met erfgoed aan de slag te gaan en het in te zetten voor andere doeleinden zoals recreatie, toerisme en woningbouw.
- Duurzaamheid en monumentenbeleid. Het behouden van erfgoed is per definitie duurzaam. Het versterkt de omgevingskwaliteit en zorgt voor een aangename leefomgeving. Veel monumenteigenaren willen hun monument verduurzamen, maar weten niet hoe dit moet en wat mag. Als duurzame gemeente gaan we belijken hoe we de monumenteigenaren hierin ondersteunen. Zo worden onze monumenten niet alleen energiezuiniger, maar ook toekomstbestendig!

3. Erfgoedcommunicatie

- Het verzorgen van een goede informatievoorziening over het erfgoed op de gemeentelijke website.
- Planvorming en uitvoering van erfgoedcommunicatie, in samenwerking met de stakeholders.
- Borging nieuw beleid in de ambtelijke organisatie

Het proces van de actualisatie wordt opgepakt met stakeholders uit het erfgoedveld, zoals de heemkundekringen en monumenteigenaren. Zo wordt er een erfgoedavond georganiseerd voor alle geïnteresseerden. Tijdens een andere bijeenkomst zullen ook stakeholders vanuit recreatie, toerisme, cultuur, landschap en groen worden uitgenodigd. Bedoeling is samen met hen aan de slag te gaan rond de identiteit van de kernen. Dit is een essentiële kapstok voor het erfgoedbeleid.

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

De werkzaamheden worden grotendeels intern opgepakt. Voor een aantal onderdelen is echter budget benodigd voor het inhuren van specialistische kennis en het uitvoeren van de nodige werkzaamheden voor het integraal erfgoedplan. Er is een krediet van € 40.000,- (onder de noemer paraplu-nota cultuurhistorie) opgenomen in de goedgekeurde programmabegroting 2019. Dit krediet zal ten laste te brengen van de Algemene Reserve worden gebracht.

Vervolgstappen

Het proces van de actualisatie zal verder worden opgepakt. De commissie Ruimtelijk domein zal tijdens het proces op de hoogte gehouden worden over de voortgang.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

/

Voorstel van college van burgemeester en wethouders van Laarbeek d.d.

18 december 2018

1. Het college stemt in met de aanpak voor de actualisatie van het erfgoedbeleid.
2. De gemeenteraad voorstellen om een krediet van €40.000,- beschikbaar te stellen en dit krediet ten laste te brengen van de Algemene Reserve

Namens het college burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris van Laarbeek, de burgemeester van Laarbeek,

M.J.M. Meertens

F.L.J. van der Meijden.